

Buka ya Tekanyetso

SEHLOPHA SA

3

SESOTHO

PUO YA LAPENG

KOTARA YA 1 & 2

Buka ya Tekanyetso

SEHLOPA SA 3 | KOTARA YA 1 & 2

SESOTHO

Dikahare

HLAHLOBO YA HO BALA KA BOKGELEKE: TJHEBOKAKARETSO	1
KOTARA YA 1	9
KOTARA YA 1: DITEKO TSA HO BALLA HODIMO KA BOKGELEKE	10
FOROMO YA TSHEKATSHEKO YA KOTARA YA 1	18
LENANEO LA TEKANYETSO LA KOTARA YA 1	20
KOTARA YA 2	29
KOTARA YA 2: DITEKO TSA HO BALLA HODIMO KA BOKGELEKE	30
FOROMO YA TSHEKATSHEKO YA KOTARA YA 2	37
LENANEO LA TEKANYETSO LA KOTARA YA 2	39
SEHLOPHA SA 3 MAQEPHE A TLALEHO A HO BHB	47

Hlahlobo ya ho bala ka bokgeleke: Tjhebokakaretso

Dipehelo tsa ho Bala ka bokgeleke tsa Dihlopha

tse Tlase tsa Lefapha la Thuto ya Motheo (DBE)

Dipehelo tsa DBE di bolela diphetho tse lejeletsweng mafelong a selemo sa thuto ka ho hlaka:

Puo	Ha Sehlopha sa 1 se fihla pheletsong, baithuti kaofela ba lokela ho kgona ho bala bonyane:	Ha Sehlopha sa 2 se fihla pheletsong, baithuti kaofela ba lokela ho kgona ho bala bonyane:	Ha Sehlopha sa 3 se fihla pheletsong, baithuti kaofela ba lokela ho kgona ho bala bonyane:
isiNdebele HL	40 mnkm	20 mnkm	35 mnkm
isiXhosa HL	40 mnkm	20 mnkm	35 mnkm
isiZulu HL	40 mnkm	20 mnkm	35 mnkm
Siswati HL	40 mnkm	20 mnkm	35 mnkm
Sepedi HL	40 mnkm	40 mnkm	60 mnkm
Sesotho HL	40 mnkm	40 mnkm	60 mnkm
Setswana HL	40 mnkm	40 mnkm	60 mnkm
Tshivenda HL	40 mnkm	35 mnkm	55 mnkm
Xitsonga HL	40 mnkm	30 mnkm	40 mnkm
Afrikaans HL	40 mnkm	50 mnkm	80 mnkm
Sesotho HL	40 mnkm	50 mnkm	70 mnkm
Sesotho FAL	n/a	30 mnkm	50 mnkm

mnkm = medumo e nepahetseng ka motsotso / mnkm = mantswe a nepahetseng ka motsotso

SEHLOPHA SA 3 | HLAHLOBO YA HO BALA KA BOKGELEKE

NHLRP e tshehetsa sepheo sa DBE sa ho matlafatsa matitjhere ho fana ka tshehetso e tobileng ho baithuti maelana le ho bala. Tshehetso ena e kenyelletsa diteko tsa ho balla hodimo ka bokgeleke bakeng sa Sehlopha sa 3 tse latelang:

Sehlopha sa / KOTARA	metsotswana e 60 tsebo ya modumo wa tlhaku	metsotswana e 60 Ho bala mantswe	metsotswana e 60/180 Ho bala seratswana	dipotso tsa go tlhaloganya ka molomo
Sehlopha sa 3 Kotara ya 1	3.1.A (medumo e 60)	3.1.B (Mantswe a 60)	3.1.C	3.1.D (Dipotso tse 8)
Sehlopha sa 3 Kotara ya 2	3.2.A (medumo e 60)	3.2.B (Mantswe a 60)	3.2.C	3.2.D (Dipotso tse 8)
Sehlopha sa 3 Kotara ya 3	3.3.A (medumo e 60)	3.3.B (Mantswe a 60)	3.3.C	3.3.D (Dipotso tse 12)
Sehlopha sa 3 Kotara ya 4	3.4.A (medumo e 60)	3.4.B (Mantswe a 60)	3.4.C	3.4.D (Dipotso tse 12)

Ho lokisetsa diteko tsa ho balla hodimo ka bokgeleke

- Kotareng ka nngwe o tla fumana dikhopi tse pedi tsa teko ka nngwe ya ho BHB.
 - Khopi ya titjhere - sena se kenyelletsa nomoro ya medumo kapa mantswe mala ka mong.
 - Khopi ya moithuti - e ngotswe ka mongolo le boholo bo loketseng.
- Lokisetsa ho hlahloba ka ho lamineita dikhopi tsa teko ka bobedi.
 - Ka sena (ho lamineita) o kgona ho ngola hodima khopi ya titjhere ebe o a e hlakola mme o e sebedise hape.
 - E boela e sireletsa khopi ya moithuti hore teko e lenngwe e ka sebediswa ka makgetlokgetlo.
- Ela hloko: Dikhopi tse ngotsweng ka hlakoreng le le leng tsa diteko tsa BHB di fumaneha e le karolo ya pakana ya dikarete tsa mantswe.

Diteko tsa NHLRP BHB Ho utlwisisa mokgwatsamaiso wa ho bala

2.1.A - e bontsha **sehlopha**

2.1.A - e bontsha **kotara**

2.1.A - e bontsha **mofuta wa teko**: ho bala medumo

Tsamaiso ya Teko ya ho Bala ka Thello/Bokgeleke

1. Kgutsisa baithuti mme o ba fe mosebetsi wa ho ngola.
2. Bitsa moithuti ka mong ho tlo o balla.
3. Fa moithuti leqephe la tema ya ho bala.
4. Tjheha/'seta' nako bakeng sa metsotso e loketseng.
5. Bolella moithuti ho balla tema hodimo ho fihlela o mmolella a emise.
6. Bolella moithuti ho tlola medumo / mantswe ao a sa kgoneng ho a bala ka potlako.
7. Thakgola nako mme o bolelle moithuti a qale ho bala.
8. Leqepheng la titjhere le lameneitlweng, sebedisa pene e hlakolehang ho etsa letheba:
 - modumong kapa lentsweng leo moithuti a sa le baleng ka nepo
 - modumong kapa lentsweng leo moithuti a le tlolang
 - modumong kapa lentsweng leo moithuti a nkang metsotswana e fetang e 5 ho le bala
9. Kamora nako e beilweng, bolella moithuti ho emisa ho bala, mme o etse letshwao modumong kapa lentsweng la ho qetela leo moithuti a le badileng.
10. Teko C, diteko tsa ho bala seratswana, di etseditswe ho:
 - ho bala diratswana metsotswana e 60, le
 - ho diratswana metsotswana e 180
11. Sebedisa diteko tsena ka tsela e latelang:
 - Fana ka Teko C jwaloka tlwaelo metsotswana e 60 e qalang.
 - Nakong eo ya metsotswana e 60 a qalang, mamela ha moithuti a balla hodimo mme o etse letheba khophing ya hao ya teko nako yohle ha ho etswa phoso.
 - Kamora metsotswana e 60, tshwaya lentse la ho qetela leo moithuti a le balang motsotswaneng wa 60.
 - Sebedisa lesedi lena e le sephetho sa Teko C.
12. Jwale, dumella moithuti hore a tswele pele ho bala seratswana sa Teko C metsotswana e meng e 120, kapa ho fihlella a badile seratswana kaofela.
13. Kamorao ho moo, sebedisa Teko D ho lekola kutlwisiso ya moithuti ya ho balla hodimo.
 - Botsa moithuti potso e nngwe le e nngwe mme o mo fe monyela wa ho araba.
 - Haeba a nka nako e ka bang metsotswana e 5–10 a sa arabe, fetela potsong e latelang.
 - Haeba moithuti a sa qeta ho bala seratswana, mmoetse feela dipotso tseo a ka kgonang ho di araba.

Tsamaiso ya Teko

Ho fana ka Teko ya ho Bala ka Thello/
Bokgeleke (BHB):

- Mamele moithuti a bala tema nakong e beilweng.
- Etsa letheba leqepheng la hao nako e nngwe le e nngwe ha moithuti a:

a Sa bale modumo kapa lentsewe ka nepo

b Tlola modumo kapa lentsewe

c Nka metsotswana e fetang e 5 ho bala modumo kapa lentsewe

- Emissa moithuti ha nako e fedile.

Qala.

3

Lehae lesa: Ke rata lehae lesa. Ke dula le mme, ntate le abuti wa ka. Nkgono wa ka o dula le rona. Re dula ntlong e... e tshweu.

O badile lentsewe
'bata' bakeng sa
'rata'.

Ha a kgona ho
bala 'ntle'.

Ke a leboha, nako ya hao e fedile.

2

ω

2.0.1
80 words

My brother

I have my brother. I also know my mother, father
and my brother. Not saying any more, child
as this boy as a little white house. It has
been written and a few pictures. It has
to change in the picture.

2	2
10	12
8	20
10	30
8	38
5	43

Ho balela hodimo ka bokgeleke

1. Kopanya, o akaretse matshwao ao moithuti a ka kgonang ho a fumana.
 - Ela hloko moo moithuti a qetetseng ho bala teng – kopanya matshwao a bokelleditsweng ho fihlela moleng oo
 - Tlosa medumo kapa mantswe ao moithuti a sa a balang moleng oo a qetetseng ho ona
 - Palo ena ke kakaretso ya matshwao ao moithuti a neng a ka kgona ho a fumana
2. Kamora moo, tlosa palo ya mantswe a nang le 'matheba' (nantswe a fositsweng, a tlotsweng le ao moithuti a nkileng nako e telele ho a bala) ho tswa matshwaong a felletseng.
3. Ngola matshwao a moithuti a kotara ka bukeng ya matshwao.

Ditekanyetso tsa Teko
ya ho BHB le diteko di
bohlokwa haholo. Di mpha
kutlwisiso e hlakileng ya
seo baithuti ba ka ba
hlokanang ho se fihlella
selemong sena!

Ho kopanya matshwao a Teko ya ho
Bala ka Thello/Bokgeleke:

- Bala palo ya mantswe ao moithuti a a badileng ka motsotso.
- Tlosa palo ya mantswe a nang le 'matheba'.
- Ngola palo ya mantswe a badilweng ka nepo motsotsong.

Teko ya ho Bala
ka Molomo ka
Bokgeleke.

Teko ya ho Bala ka Molomo ka Bokgeleke

Ho kopanya matshwao

Sefora o entse phoso
tse 2, hona ho bolela
hore o fumane 30
bakeng sa mantswe
a a badileng ka nepo
motsotsong.

32-4

Lentswe la ho qetela leo Sefora a le badileng ke 'dikamore'. Ha a bala mantswa a 6 moleng ona, palo ya mantswa ha a fellelwe ke 32.

$$l_2 = 32$$

Ho etsa tlaleho ka diphetho tsa BHB

1. Lenaneo le kenyelletsa *Maqephe a Tlaleho* a BHB.
2. Dikhopi tsa dijithale tsa BHB tsa NHLRP di a fumaneha websaeteng ya NECT.
3. Sebedisa maqephe a tlaleho ho etsa tlaleho ka diphetho tsohle tsa BHB selemo ho pota.

Ho sebedisa Maqephe a Diphetho le Diforomo tsa Tshekatsheko

1. Hape lenaneo le kenyelletsa *Foromo ya Tshekatsheko* ya BHB bakeng sa kotara ka nngwe.
2. Sena se lokela ho sebediswa ho ngola diphoso tsa baithuti, bakeng sa ditokiso.
 - Sebedisa foromo ena nakong yohle ya tshebetso ya hlahlobo.
 - Etsa letshwao kholomong e loketseng ya kakaretso ha moithuti a etsa phoso.
 - Ha o qeta ho hlahloba, etsa kakaretso bakeng sa modumo le lentswe ka leng.
3. Beha pele diphoso tse etswang kgafetsa bakeng sa ditokiso ka tsela e latelang:
 - **Medumo:** Ruta baithuti bohle modumo hape. Kamora moo dibekeng tse mmalwa tse latelang etsa bonnete ba hore o kenyelletsa modumo oo mesebetsing ya ho kopanya le ho arola medumo ho bopa mantswe.
 - **Mantswe:** Boeletsa medumo e lentsweng le baithuti bohle. Boeletsa bokgoni ba ho kopanya medumo le baithuti bohle. Bitsa baithuti ka bonngwe ho kopanya le ho arola mantswe. Dibekeng tse mmalwa tse latelang, tsepamisa maikutlo mesebetsing ya ho kopanya medumo le ho ya ho bopa mantswe.
 - **Ho bala seratswana:** Etsa phetapheto ya ho bala tema eo ka mokgwa o latelang:
 - Balla hodimo o balla sehlopha, ha bona ba ntse ba latela dibukeng tsa bona.
 - Balang tema mmoho le sehlopha, le bopa lebelo le modumo ka bo lona.
 - Bitsa dihlopha tse fapaneng tsa baithuti ho tla balla karolwana ya tema hodimo.
 - Dibekeng tse mmalwa tse tlang, tswela pele ho beha pele phetapheto ya ho bala ditema tse fapaneng.
 - **Ho balla hodimo bakeng sa kutlwisiso:** Lekola bothata mme o fane ka tharollo ka mokgwa o latelang:
 - **Haeba baithuti ba sa kgone ho bala seratswana kaofela, kapa ba sokola ka mantswe a mangata:** Tswela pele ho aha bokgoni ba ho hlopholla/manolla le ba boqhetseke. Ba rute ho bala le ho nyalanya medumo. Ikwetliseng ka nyalanyo le ho arola mantswe, mme o nne o tswela pele ka phetapheto ya ho bala ditema.
 - **Haeba baithuti ba sa utlwisise dikateng tsa diratswana:** Tsepama ntlheng ya ho aha tlotsotswe le tsebo e teng. Balla sehlopha sa hao dipale tse ngata kamoo ho kgonehang.
 - **Haeba baithuti ba latela le ho utlwisisa seratswana empa ba sa kgone ho araba dipotso:** Tsepama ntlheng ya ho ruta ditsebo tsa kutlwisiso nakong eo ho arolelanwang ho bala. Hlalosa moelelo wa potso. Bontsha baithuti hore ba fumane karabo ya potso jwang. Fa baithuti kwetliso e ngata ya ho araba dipotso ba bua.
4. Sebedisa diphetho ho ntlafatsa/lokisa dihlopha tsa hao tsa tataiso tsa ho bala maqalong a kotara ka nngwe.
 - Kopanya baithuti ba matshwao a hodimo ba be mmoho. Dihlopha tsena di ka nna tsa ba kgolwanyane.
 - Kopanya baithuti ba matshwao a tlase mmoho. Leka ho etsa dihlopha tsena di be nyane kamoo ho ka kgonehang.
5. Latela diphetho tsa moithuti ka mong dikotareng tsohle.
 - Sheba diphetho tsa moithuti ka mong ditekong tsa kotara ka nngwe.

SEHLOPHA SA 3 | HLAHLOBO YA HO BALA KA BOKGELEKE

- Sheba baithuti ba sa tswelang pele pele le ba tswetseng pele.
 - O tla lokela ho qeta nako e ngatanyana ho baithuti bana, o sebetsa ho lokisa.
6. Sheba kakaretso ya sephetho sa sehlopha dikotara ka ho fapana. Haeba o bona ho se na ntlafalo kapa kakaretso ya diphetho e theoha, nahana ka tse latelang:
- Nahana ka nako e lahlehileng kapa e sitisitsweng ya ho ruta kotareng eo. Hopola ho beha pele dithuto tsa ho bala ho ya pele.

KOTARA YA 1

Kotara ya 1: Diteko tsa ho balla hodimo ka bokgeleke

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.1.A

Khophi ya titjhene

medumo e 60 / Metsotswana e 60

y	H	d	F	g	Sh	nh	HI	th	ny	10
mm	LI	tl	q	kg	tjh	tlw	tlh	tsw	Tsh	20
nn	sh	Q	ng	Th	uu	Kg	Mm	Ph	Tj	30
N	i	T	s	w	Ntsh	nny	Ntjh	Tsw	Nny	40
ph	Tj	kh	Ny	uu	a	m	L	E	o	50
ntsh	Tjh	ntjh	Tlw	tsh	Ng	Ph	ny	tj	qh	60

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)									
Puo: Sesotho Teko 3.1.A Khophi ya moithuti									
y	H	d	F	g	Sh	nh	HI	th	ny
mm	LI	tl	q	kg	tjh	tlw	tlh	tsw	Tsh
nn	sh	Q	ng	Th	uu	Kg	Mm	Ph	Tj
N	i	T	s	w	Ntsh	nny	Ntjh	Tsw	Nny
ph	Tj	kh	Ny	uu	a	m	L	E	o
ntsh	Tjh	ntjh	Tlw	tsh	Ng	Ph	ny	tj	qh

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)										
Puo: Sesotho Teko 3.1.B Khophi ya titjhene Mantswe a 60 / Metsotswana e 60										
bitsa	nwa	keke	ebile	ona	mmutla	hloko	ngaka	monna	shaka	10
tjeka	qhaqha	qhala	thuso	motseng	ntshetsa	tswene	nnyane	tlwetse	tshimo	20
ngaka	phiri	tjale	tuu	qhuu	qeto	kgomo	shebile	kgamelo	ntimme	30
bone	leba	eme	pedi	bate	matlwana	tswa	tsheha	ntjha	nnyeka	40
mollo	tlola	tharo	bakeng	mmoho	empa	yaba	bana	hore	tla	50
tlhaho	nnyala	tshohile	tjhesa	tjhelete	hlahlobe	nyonyeha	matjato	qhalla	tjela	60

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB) Puo: Sesotho Teko 3.1.B Khophi ya moithuti									
bitsa	nwa	keke	ebile	ona	mmutla	hloko	ngaka	monna	shaka
tjeka	qhaqha	qhala	thuso	motseng	ntshetsa	tswene	nnyane	tlwetse	tshimo
ngaka	phiri	tjale	tuu	qhuu	qeto	kgomo	shebile	kgamelo	ntimme
bone	leba	eme	pedi	bate	matlwana	tswa	tsheha	ntjha	nnyeka
mollo	tlola	tharo	bakeng	mmoho	empa	yaba	bana	hore	tla
tlhaho	nnyala	tshohile	tjhesa	tjhelete	hlahlobe	nyonyeha	matjato	qhalla	tjela

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.1.C

Khophi ya titjhere

Seratswana sa Ho Bala / Metsotswana e 60 & 180

Ka dinako tse ding, re ka halefa. Ha re halefile, re ka batla	13
ho omana kapa ho betsa ho hong. Ka dinako tse ding, re	25
ikutlwa re hloname, re ka batla ho ba bang kapa ho lla.	37
Ha o halefile kapa o hloname, kwala mahlo o kge moya.	48
Sena se ka o thusa, wa kokobela.	55
Ho hotle ho ithuta mantswe a hlalosang maikutlo a rona.	65
Ho na le mantswe a hlalosang maikutlo a mabe, jwaloka:	75
halefile, hloname, tshohile le ferekane. Ho na le mantswe a	85
hlalosang maikutlo a matle, jwaloka: thabile, nyakalletse,	92
imametses le qhanollotse.	95
Ha re sa bue ka maikutlo a rona, re ka ikutlwa hampe le ho	109
feta. Ha o lwanne le motho, bua ka maikutlo a hao. O ka re:	123
Ha o ne o etsa sena, o entse ke ikutlwe ke...	134
Hape, botsa motho eo hore le yena o ikutlwa jwang.	144
Mohlomong le yena o ne a halefile. Mohlomong ho na le	155
ntho e mpe e etsahalang bophelong ba hae.	163
Re ka etsa batho ba ikutlwe hantle ka ho ba mamela, ho ba	176
haka, kapa ho bapala le bona.	182
Leka sena. O bone hore se ka o sebeletsa jwang.	192

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.1.C

Khophi ya moithuti

Ka dinako tse ding, re ka halefa. Ha re halefile, re ka batla ho omana kapa ho betsa ho hong. Ka dinako tse ding, re ikutlwa re hloname, re ka batla ho ba bang kapa ho lla.

Ha o halefile kapa o hloname, kwala mahlo o kge moya. Sena se ka o thusa, wa kokobela.

Ho hotle ho ithuta mantswe a hlalosang maikutlo a rona. Ho na le mantswe a hlalosang maikutlo a mabe, jwaloka: halefile, hloname, tshohile le ferekane. Ho na le mantswe a hlalosang maikutlo a matle, jwaloka: thabile, nyakalletse, imametses le qhanollotse.

Ha re sa bue ka maikutlo a rona, re ka ikutlwa hampe le ho feta. Ha o lwanne le motho, bua ka maikutlo a hao. O ka re: Ha o ne o etsa sena, o entse ke ikutlwe ke.....

Hape, botsa motho eo hore le yena o ikutlwa jwang. Mohlomong le yena o ne a halefile. Mohlomong ho na le ntho e mpe e etsahalang bophelong ba hae.

Re ka etsa batho ba ikutlwe hantle ka ho ba mamela, ho ba haka, kapa ho bapala le bona.

Leka sena. O bone hore se ka o sebeletsa jwang.

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.1.D

Khophi ya titjhere

Dipotso tsa kutlwisiso ya molomo tse 8

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

1. Re ka batla ho etsang hare halefile ?

Karabo: omana kapa o betsa ntho

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

2. Re ka batla ho etsang ha re hloname?

Karabo: ho ba bang kapa ho lla

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

3. Ke mantswe afe a mabedi ao re ka a sebedisang ho hlalosa maikutlo a matle?

Karabo: thabile,nyakalletse, imametse, qhanollotse

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

4. Hobaneng o nahana hore ke ntho e ntle ho bua ka maikutlo a rona?

Karabo ya moithuti: Hobane ha re bue ka ona, re ka ikutlwa hampe le ho feta/ bothata bo ke ke ba bebofala, jj.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

5. Hobaneng o nahana hore ke ntho e ntle ho botsa motho e mong hore o ikutlwa jwang?

Karabo ya moithuti: Mohlomong ba kwatile/ ho na le ntho e mpe e etsahalang bophelong ba bona/ha ba rate ho lwana le wena, jj.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

6. Ke dintho dife tseo re ka di etsang ho etsa hore batho ba bang ba ikutlwe hantle?

Karabo: Ba botse hore ba ikutlwa jwang, ba mamele, ba hake, ba kope ho bapala le wena.

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

7. Ke mantswe a fe paleng a sebedisitsweng ho hlalosa maikutlo?

Karabo: halefile, hloname, ntle, tshohile, ferekane, thabile, imametse, qhanollotse

Mofuta wa Dipotso: Hlahloba o lekole

8. O nahana ke ntho e ntle ho bua ka maikutlo a rona? Hobaneng?

Karabo ya moithuti – e lokela ho tshehetswa ka reasons

Foromo ya TShekatsheko ya kotara ya 1

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Sehlopha sa 3 Kotara ya 1

Foromo ya TShekatsheko

Medumo 3.1.A	Diphoso kaofela	Palo yohle	Mantswe 3.1.B	Diphoso kaofela	Palo yohle
y			bitsa		
H			nwa		
d			keke		
F			ebile		
g			ona		
Sh			mmutla		
nh			hloko		
HI			ngaka		
th			monna		
ny			shaka		
mm			tjeka		
LI			qhaqha		
tl			qhala		
q			thuso		
kg			motseng		
tjh			ntshetsa		
tlw			tswene		
tlh			nnyane		
tsw			tlwetse		
Tsh			tshimo		
nn			ngaka		
sh			phiri		
Q			tjale		
ng			tuu		
Th			qhUU		
uu			qeto		
Kg			kgomo		
Mm			shebile		
Ph			kgamelo		
Tj			ntimme		

SEHLOPHA SA 3 | FOROMO YA TSheKATSheKO YA KOTARA YA 1

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Sehlopha sa 3 Kotara ya 1

Foromo ya TShekatsheko (e tswela pele)

Medumo 3.1.A	Diphoso kaofela	Palo yohle	Mantswe 3.1.B	Diphoso kaofela	Palo yohle
N			bone		
i			leba		
T			eme		
s			pedi		
w			bate		
Ntsh			matlwana		
nny			tswa		
Ntjh			tsheha		
Tsw			ntjha		
Nny			nnyeka		
ph			mollo		
Tj			tlola		
kh			tharo		
Ny			bakeng		
uu			mmoho		
a			empa		
m			yaba		
L			bana		
E			hore		
o			tla		
ntsh			tlhaho		
Tjh			nnyala		
ntjh			tshohile		
Tlw			tjhesa		
tsh			tjhelete		
Ng			hlahlobe		
Ph			nyonyeha		
ny			matjato		
tj			qhalla		
qh			tjela		

Lenaneo La Tekanyetso

Sehlopha sa 3 Kotara ya 1

ATP e Hlophisitsweng botjha e fana ka Tekanyetso e Etswang Sekolong kotara ka nngwe. Ho latela sena, bokgoni bo latelang le dikgopolokutlwisiso di lokela ho hlahlojwa Kotareng ya 1

KAROLO	MOSEBETSI
 Ho Mamela le ho Bua	Nka karolo dipuisanong. Botsa dipotso. Bontsha kutlwelobohloko malebana le maikutlo a ba bang.
 Medumo	Bopa mantswe ka metswako ya didumammoho. Hlopha mantswe ka tatellano ya ditlhaku tsa nteterwane.
 Ho bala le kutlwisiso	Balla hodimo ho tswa bukeng. Sebedisa mantswe a hlahang kgafetsa, medumo, bokgoni ba ho sekaseka tekolo ya hlophollo le sebopeho. O bala ka bokgeleke le ka maikutlo ho ya pele. Bontshahatsa bokgoni ba kutlwisiso, a kenyelletsa le: Totobetseng, Ho Lepa, Tatellano, Kakanyo le Tekolo.
 Mongolo	Kopitsa le ho ngola mantswe le dipolelo tse kgutshwanyane ka mongolo o harilweng.
 Ho Ngola	Ngola diratswana tse 2 ka dipolelo tse ka bang 8 ka sehlooho se itseng.

MOHLALA WA MESEBETSI YA TEKANYETSO

- Mesebetsi ena ya tekanetso e radilwe ho ba karolo ya NHLRP.
- Moo ho lokelang, diteko tsa NHLRP tsa BHB di kenyelleditswe jwaloka karolo ya lenaneo la tekanyetso.
- Mesebetsi ena ya tekanyetso e ka sebediswa e le jwalo kapa ya ikamahanya le maemo a ditlhoko tsa setereke.

Ho Mamela le ho Bua

Nka karolo dipuisanong.
Botsa dipotso.
Bontsha kutlwelobohloko malebana le maikutlo a ba bang.

SEHLOPHA SA 3 | LENANEO LA TEKANYETSO

Mosebetsi

- Etsa sena ka Labohlano, ka nako ya thuto ya Ho Mamela le ho Bua, Bekeng ya 5–8.
- Hlopha baithuti ka dihlopha tse nyane (baithuti ba 3–4).
- Ngola foreimi ya dipuisano e tswang Moralong wa Titjhere tlapangollong mme o hlalose tse baithuti ka lona.

Pale ena e ne e le ka...

Ke ratile mophetwa... hobane...

Ke ithutile hore...

Ditekanyetso

Bolella baithuti hore ba lokela ho:

- E ba le nako ea ho araba potso e ngoe le e ngoe
- Mamelang likarabo le maikutlo a e mong le e mong
- Botsa lipotso kapa fana ka maikutlo ha motho e mong le e mong a se a e-na le monyetla oa ho araba

Phethahatso

- Tsamatsamaya ka phaposing o mamele dihlopha tse 2–3 thutong ka nngwe.
- Hlahloba moithuti ka mong o sebedisa ruburiki e latelang:

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Nka karolo dipuisanong.	Moithuti o kgutsitse ebile/ kapa o sitisehile. Moithuti ha a leke ho nka karolo dipuisanong tsa sehlopha.	Moithuti o bua hanyane feela ebile o bonahala a sitisehile. O leka hanyane ho nka karolo dipuisanong tsa sehlopha.	Moithuti o mahlaha-hlaha boholo ba nako ya dipuisano. Moithuti o leka ka matla ho nka karolo dipuisanong tsa sehlopha.	Moithuti o mahlaha-hlaha ka nako ya dipuisano. Moithuti o nka karolo dipuisanong tsa sehlopha.
Botsa dipotso	Moithuti ha a leke ho botsa dipotso tse nang le moelelo kapa tse utlwahalang. Kapa, moithuti o a hlopha ebile o botsa dipotso tse se nang mosola.	Moithuti o leka ho botsa dipotso, empa ha di na mosola kapa moelelo.	Moithuti o botsa dipotso tse nang le moelelo boholo ba nako.	Moithuti o botsa dipotso tse nang le moelelo ebile di na mosola.
Bontsha kutlwelobohloko ho ba bang	Moithuti ha a mamele baithuti ba bang ha ba bua, empa ka dinako tse ding o ba kena hanong. Ha a sekehele maikutlo a ba bang tsebe, ebile ha a fane ka maikutlo a matle a tshehetsang.	Moithuti o na le ho mamela baithuti ba bang ha ba bua, empa ka dinako tse ding o ba kena hanong. O na le ho o fana ka maikutlo a matle a tshehetsang.	Moithuti o mamela baithuti ba bang ha ba bua, mme o fana ka maikutlo a matle a tshehetsang.	Moithuti o mamela baithuti ba bang ha ba bua, mme o fana ka maikutlo a matle a tshehetsang.

Medumo (1)

Bopa mantswe ka metswako ya didumammoho.

Mosebetsi

- Etsa sena bekeng ya 7 kapa 8 ka nako ya Ho Bala ka Tataiso ya Sehlopha.
- Ngola lenane le latelang la metswako ya didumammoho tlapangollong: : mp, jw, nq, ng, kgw, mph, nth, kw, nt, nk, ntl, ntjh
- Bolella baithuti hore ba lokela ho bopa mantsoe a mangata kamoo ho ka khonehang ba sebelisa metswako ea liluma moho.
- Fana ka metsotso e 5 ho baithuti bakeng sa mosebetsi ona.
- Efa baithuti metsotso e 5 ho etsa sena. Phutha dibuka tsa bona mme o tshwaye, o bale mantswe a bopilweng ka nepo.
- Hlahloba moithuti ka mong o sebedisa ruburiki e latelang.

Memorandamo

Fa baithuti matshwao ho fihlela ho a 20 ka mokgwa o latelang.

- Letshwao le le 1 bakeng sa lentswe le leng le le leng le nepahetseng le ngotsweng le kenyeletsang motswako wa ditumammogo.
- Sebedisa tafole ya phetholelo ho fetola boemo.

Palo ya medumo e badilweng ka nepo	BOEMO BA
1 - 5	1
6 - 10	2
11 - 15	3
15 - 20	4

Medumo (2)

Hlophisa mantswe ka tatelano ya nteterwane.

Mosebetsi

- Etsa sena ka Laboraro nakong ya thuto ya medumo, Bekeng ya 6 kapa 7.
- Ngola lenane la mantswe a makgutshwane a 8 tlapangollong, o qala ka ditlhaku tse fapaneng tsa nteterwane. Mohlala:
 - ntja
 - katse
 - qhwaha
 - sefate
 - pene
 - nama
 - apole
 - buka
- Bolella baithuti ho hlophisa mantswe ka tatelano ya nteterwane, mme ba a ngole bukeng tsa bona ho tloha ho 1–8.
- Hlalosa hore ba etse sena ka ho sebetse ka ditlhaku tsa nteterwane –pele sheba hore na ho na le lentswe le qalang ka 'a' mme ba le ngole, jwalo jwalo.
- Phutha dibuka o tshwaye, mme o bale palo ya mantswe a behilweng ka nepo ka tatelano ya nteterwane. Mohlala:
 - apole
 - buka
 - katse
 - ntja
 - pene
 - sefate
 - tweba
 - qwaha
- Hlahloba moithuti ka mong o sebedisa ruburiki e latelang.

Memorandamo

- Fana ka letshwao le 1 bakeng sa lentswe le ngotsweng ka tatelano e nepahetseng ho latela ditlhaku tsa nteterwane.
- Sebedisa tafole ya phetholelo ho fetola boemo.

Palo ea mantsoe ka tatellano e nepahetseng	BOEMO BA
1 – 2	1
3 – 4	2
5 – 6	3
7 – 8	4

Ho Bala

Balla hodimo ho tswa bukeng.

Sebedisa mantswe a hlahang kgafetsa, medumo, bokgoni ba ho sekaseka tekolo ya hlophollo le sebopeho.

O bala ka bokgeleke le ka maikutlo ho ya pele.

Mosebetsi

- Sena se ka etswa bekeng ya 7 kapa 8.
- Ka nako ya Bala ka Tataiso ya Sehlopha bitsetsa moithuti ka mong tafoleng ya hao ho tla o balla a le mong.
- Kopa moithuti ho bala sengolwa sa Beke 6 kapa 7 sa 'Ho Balla Hodimo' se fumanehang Padisong.

Phethahatso

- Bitsa baithuti ka bonngwe ho o balla sengolwa hodimo.
- Sebedisa tafole ya phetholelo ho fetola boemo.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Tsebo ya ho dikhouda	Moithuti o hloka tshehetso e ngata ya medumo ho tswa ho titjhere ho bala lentswe leo a sa le tsebeng. Moithuti o sokola ho arola mantswe ka dinoko kapa medumo.	Moithuti o leka ho sebedisa medumo ho bala mantswe a sa a tsebeng empa o hloka tshehetso ya titjhere. Moithuti o kgona ho arola mantswe ka dinoko kapa medumo ka tshehetso ya titjhere.	Moithuti o pheta boholo ba pale ka tatelano e nepahetseng. Qalo, bohareng le qetello li hlakile.	Moithuti o pheta pale ka tatelano e nepahetseng. Qalo, bohareng le qetello li hlakile ebile lia khahlisa.
Mantswe a hlahang kgafetsa	Moithuti o tseba mantswe a mmalwa a hlahang kgafetsa.	Moithuti o tseba mantswe a itseng a hlahang kgafetsa.	Moithuti o tseba boholo ba mantswe a hlahang kgafetsa.	Moithuti o tseba mantswe ohle a rutilweng a hlahang kgafetsa.
Bokgeleke le maikutlo	Moithuti o kgefutsa hangata, o tlola mantswe ebile o a peleta. Moithuti ha a bale ka maikutlo.	Moithuti o bala boholo ba tema empa o a peleta. Moithuti o bala ka maikutlo mona le mane.	Moithuti o bala boholo ba tema ka bokgeleke le ka maikutlo.	Moithuti o bala tema ka bokgeleke le maikutlo ka mokgwa o babatsehang.

Kutlwisiso

Bontshahatsa bokgoni ba kutlwisiso, a kenyelletsa le:
Totobetseng, Ho Lepa, Tatellano, Kakanyo le Tekolo.

Mosebetsi

- Sena se ka etswa nako efe kapa efe ho tloha Bekeng ya 4 ho isa ho ya 7.
- Sebedisa pale ya Pokello ya Dipale ya bekeng e fetileng.
- Dudisa baithuti ka kgutso ba qetelle mosebetsi o ngotsweng.
- Ebe o bitsetsa baithuti tafoleng ya hao ka bonngwe ho phethela Tekanyetso.
- Kopa baithuti ho araba e le 1 kapa tse 2 tsa mofuta o latelang wa dipotso ka tema.

Dipotso tse Tobileng tsa Dintlha

1. Mang...?
2. Ke eng...?
3. Neng...?
4. Jwang...?
5. Kae...?

Bolepi

1. O nahana ho tla etsahala eng kamora mona? Hobaneng?
2. O nahana pale e tla fella jwang? Hobaneng?

Tatelano

1. Ho etsahetseng qalong ya pale?
2. Ho etsahetseng qetellong ya pale?
3. Ho etsahetseng kamora...?
4. Ho etsahetseng pele: ... kapa...?

Dikakanyo

1. O ka akayanya eng ka.... ho tloha....?
2. O nahana jwang ...?
3. Hobaneng o nahana...?

Ditekolo

1. Na u nahana hore e ne e le ntho e nepahetseng ho e etsa? Hobaneng kapa hobaneng ho se jwalo?
2. Na o nahana hore ho ne ho fosahetse ho etsa sena? Hobaneng kapa hobaneng ho se jwalo?
3. Na o ka etsa ho etsa karolo e itseng mabapi le diketso tsa (mophetwaa)?

SEHLOPHA SA 3 | LENANEO LA TEKANYETSO

Hlahloba moithuti ka mong o sebedisa ruburiki e latelang:

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Dipotso tse Tobileng tsa Dintlha	Moithuti o thatafallwa ho hopola dintlha tsa pale le ha a thuswa.	Moithuti o hopola dintlha tsa pale ka nepo, a hopotswa dintlha tse itseng.	Moithuti o hopola dintlha tsa pale ka nepo, a hopotswa dintlha tse itseng.	Moithuti o hopola dintlha tsa pale ka nepo, a hopotswa dintlha tse itseng.
Bolepi	Moithuti o thatafallwa ke ho etsa bolepi.	Moithuti o fana ka ntlha e utlwahalang empa o sitwa ho tshehetsa karabo ya hae ka lebaka.	Moithuti o etsa bolepi bo utlwahalang, empa o sokola ho tshehetsa karabo ya hae.	Moithuti o etsa bolepi bo botle mme tshehetsa karabo ya hae.
Tatelano	Moithuti ha a kgone ho hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo le ha a tshehetswa.	Moithuti o kgona ho hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo ka tshehetso e itseng.	Moithuti o hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo empa o nka nako.	Moithuti o hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo le ka potlako.
Kakanyo	Moithuti o thatafallwa ho etsa kakanyo ka mophetwa kapa ketsahalo paleng, le ha a tshehetswa.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng ka tshehetso.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng katile ho tshehetso.	Moithuti o etsa kakanyo e ntle ka mophetwa kapa diketsahalo tsa pale, ntle le ho tshehetswa.
Ditekolo	Moithuti o thatafallwa ho etsa kakanyo ka mophetwa kapa ketsahalo paleng, le ha a tshehetswa.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng ka tshehetso e itseng.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng katile ho tshehetso.	Moithuti o etsa kakanyo e ntle ka mophetwa kapa diketsahalo tsa pale, ntle le ho tshehetswa.

Mongolo

Kopitsa le ho ngola mantswe le dipolelo tse kgutshwanyane ka mongolo o harilweng.

Mosebetsi

- Etsa sena kotara ho pota ka nako ya dithuto tsa mongolo.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona tsa Leano la ho Ruta la NHLRP.
- Ka nako ya thuto, tsamatsamaya o shebe bokgoni ba baithuti ba mongolo.
- Ela holoko bokgoni ba moithuti ka mong ba ho bopa ditlhaku tsa mongolo o kopaneng ka nepo, ho laola boholo le dibaka pakeng tsa mantswe, le ho ngola ka lebelo le lokileng.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Popo ya ditlhaku tsa mongolo o kopaneng	Moithuti ya sokolang ho hopola qalo le motjha kgafetsa. Ditlhaku tsa mogolo o kopaneng tse ngata ha di a bopeha ka nepo.	Moithuti ya sokolang ho hopola qalo le motjha kgafetsa. Tse ding tsa ditlhaku tsa mogolo o kopaneng ha di a bopeha ka nepo.	Moithuti o tseba qalo le motjha. Ditlhaku tsa mongolo o kopaneng di bopilwe ka nepo empa makgethe a lokela ho elwa hloko.	Moithuti o tseba qalo le motjha. Ditlhaku tsa mongolo o kopaneng di bopilwe ka nepo le ka makgethe.
Kopollo ya dipolelo	Moithuti o ngola butle mme o sokola ho qeta ho ngola dipolelo. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsa.	Moithuti o qeta ho ngola dipolelo ntle le diphoso. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsa.	Moithuti o qeta ho ngola dipolelo ntle le diphoso. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsitse boholo ba nako.	Moithuti o qeta ho ngola dipolelo ntle le diphoso. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsitse.

Ho Ngola

Ngola diratswana tse 2 ka dipolelo tse ka bang 8 ka sehlooho se itseng.

Mosebetsi

- Etsa sena ka nako ya thuto ya ho ngola ka beke ya 5&6.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona tsa Leano la ho Ruta la NHLRP.
- Kamora thuto ya Labohlano, phutha dibuka tsa baithuti bakeng sa hlahlobo.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
O sa kopitswang	Mohoplo ha o utlwisisehe, ha se wa moithuti – o nkile mohlala wa titjhere.	Mohopolo o a utlwisiseha mme ke wa hae, le ha o tshwana le mohlala.	Mohopolo ke wa moithuti, ha a o kopitsa.	Mohopolo ke wa moithuti kapa wa boiqapelo.
Sebopeho le bolelele	Moithuti o ngotse dipolelo tse nepahetseng tse ka tlase ho tse 3. Dipolelo ha di a hlophisoa ka nepo ka dirapa tse 2.	Moithuti o ngotse dipolelo tse nepahetseng tse 3–4. Dipolelo ha di a hlophisoa ka nepo ka dirapa tse 2.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 5–6 ka nepo. Sebopeho sa dipolelo se ngotswe hantle ka diratswana tse 2.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 7 kapa ho feta ka nepo. Sebopeho sa dipolelo se ngotswe hantle ka diratswana tse 2.
Ho ngola: Matshwao a puo	Moithuti o thatafallwa ho sebedisa ditlhaku tse kgolo le kgutlo ka nepo le ha a fumana tshehetso.	Moithuti o sebedisa ditlhaku le kgutlo ka nepo, empa o thatafallwa ho sebedisa matshwao a mang a puo.	Moithuti o ye a sebedisi matshwao ohle a puo a rutilweng ka nepo.	Moithuti o sebedisa matshwao ohle a puo ka nepo
Bopaki ba mokgwa wa ho ngola	Ho na le bopaki bo fokolang ba ho etsa leano, ho lokisa diphoso le ho phatlalatsa.	Ho na le bopaki bo itseng ba ho etsa leano la ho ngola.	Ho na le bopaki bo bonahalang ba ho etsa leano, ho lokisa diphoso le ho phatlalatsa.	Ho na le bopaki bo totobetseng ba hore leano, ho lokisa diphoso le ho phatlalatsa, di entswe ka bokgabane.

KOTARA YA 2

Kotara ya 2: Diteko tsa ho balla hodimo ka bokgeleke

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.2.A

Khophi ya titjhene

medumo e 60 / Metsotswana e 60

O	u	a	B	P	F	s	t	d	k	10
e	i	l	m	b	A	L	U	D	h	20
A	E	I	K	T	r	h	t	w	y	30
O	U	Y	R	j	p	b	d	s	r	40
W	Y	g	kg	sh	ph	M	B	N	G	50
q	g	y	kh	sh	th	U	L	Q	H	60

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)									
Puo: Sesotho Teko 3.2.A Khophi ya moithuti									
O	u	a	B	P	F	s	t	d	k
e	i	l	m	b	A	L	U	D	h
A	E	I	K	T	r	h	t	w	u
O	U	Y	R	j	p	b	d	s	r
W	Y	g	kg	sh	ph	M	B	N	G
q	g	y	kh	sh	th	U	L	Q	H

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB) Puo: Sesotho Teko 3.2.B Khophi ya titjhene Mantswe a 60 / Metsotswana e 60										
sekolo	bapala	kaofela	fumana	kotara	bontsha	fatshe	bohloko	kantle	bophelo	10
hoseng	tshositse	elellwa	hweletsa	ikutlwa	lefatsheng	hlokomela	ntatemotholo	mohlomong	monenyane	20
thabetse	entseng	hloohong	dikgomo	hlwahlwa	shebile	letsoho	mmolella	tsatsing	utlwisa	30
majwe	tharo	kgudu	katse	lesea	sefahleho	ngwnanyana	lehlabathe	moshanyana	mmangwane	40
dijalo	modumo	lakatsa	nahanne	mmalwa	puo	tlola	lokile	mpe	dife	50
tshwenyehile	nepahetseng	bukatsatsi	mant siboya	ikgethileng	mokgwa	tshaba	mokotla	ntatae	mmutla	60

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB) Puo: Sesotho Teko 3.2.B Khophi ya moithuti									
sekolo	bapala	kaofela	fumana	kotara	bontsha	fatshe	bohloko	kantle	bophelo
hoseng	tshositse	elellwa	hweletsa	ikutlwa	lefatsheng	hlokomela	ntatemoholo	mohlomong	monyane
thabetse	entseng	hloohong	dikgomo	hlwahlwa	shebile	letsoho	mmolella	tsatsing	utlwisa
majwe	tharo	kgudu	katse	lesea	sefahleho	ngwnanyana	lehlabathe	moshangana	mmangwane
dijalo	modumo	lakatsa	nahanne	mmalwa	puo	tlola	lokile	mpe	dife
tshwenyehile	nepahetseng	bukatsatsi	mantsiboya	ikgethileng	mokgwa	tshaba	mokotla	ntatae	mmutla

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.2.C

Khophi ya titjhere

Seratswana Sa Ho Bala / Metsotswana e 60 & 180

Nna mmoho le ba lelapa la ka re ne re ile lebopong la lewatle ka matsatsi a phomolo. E ne e le lekgetlo la rona la pele lebopong la lewatle. Nna le ngwaneso re ne re ipotsa hore re tlo ithabisa jwang lelwatleng ka ha re ne re sa tsebe ho sesa.	13 26 37 50 52
Ho ne ho kgutsitse ho sena batho ba bangata. Ntate le mme ba ne ba dutse fatshe ba re disitse. Ba ne ba re laetse ka thata hore re se bapalle hole.	63 77 84
Nna le ngwaneso re ile ra etsa ntho tse ngata. Re ile ra qala ka ho bokelletsa dikgaketla. Kamora moo ra epa mekoti, mme ra etsa matlo ka lehlabathe. Re ile ra kgabisa matlo a rona a ka dikgaketla.	98 107 119 123
Re ile ra mathela ho mme re batla a tlo bona matlo a rona a matle a lehlabathe.	137 141
“Mme tlo bone matlo a rona!”	147
“Le ahile matlo a matle. Ke rata kamoo le a kgabisitseng ka dikgaketla ka teng!” ho rialo Mme.	158 165
Re ile ra kopa mme hore re kolobise maoto a rona lelwatleng.	176 177
“Ho lokile, empa le hlokomele. Le se kenelle hare. Ha maqhubu a tla a le mangata le balehele morao, ho seng jwalo ha ke batle ho bona ho tla etsahalang!” mme a rialo.	187 198 210
“Ke tla etsa bonnete ba hore re dula re bolokehile mme!” ka rialo.	222 223

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.2.C

Khopi ya moithuti

Nna mmoho le ba lelapa la ka re ne re ile lebopong la lewatle ka matsatsi a phomolo. E ne e le lekgetlo la rona la pele lebopong la lewatle. Nna le ngwaneso re ne re ipotsa hore re tlo ithabisa jwang lelwatleng ka ha re ne re sa tsebe ho sesa.

Ho ne ho kgutsitse ho sena batho ba bangata. Ntate le mme ba ne ba dutse fatshe ba re disitse. Ba ne ba re laetse ka thata hore re se bapalle hole.

Nna le ngwaneso re ile ra etsa ntho tse ngata. Re ile ra qala ka ho bokelletsa dikgaketla. Kamora moo ra epa mekoti, mme ra etsa matlo ka lehlabathe. Re ile ra kgabisa matlo a rona a ka dikgaketla.

Re ile ra mathela ho mme re batla a tlo bona matlo a rona a matle a lehlabathe.

“Mme tlo bone matlo a rona!”

“Le ahile matlo a matle. Ke rata kamoo le a kgabisitseng ka dikgaketla ka teng!” ho rialo Mme.

Re ile ra kopa mme hore re kolobise maoto a rona lelwatleng.

“Ho lokile, empa le hlokomele. Le se kenelle hare. Ha maqhubu a tla a le mangata le balehele morao, ho seng jwalo ha ke batle ho bona ho tla etsahalang!” mme a rialo.

“Ke tla etsa bonnete ba hore re dula re bolokehile mme!” ka rialo.

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Teko 3.2.D

Khophi ya titjhere

Dipotso tsa kutlwisiso ya molomo tse 8

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

1. Ba lelapa ba ne ba ile kae?
Ba lelapa ba ne ba ile lebopong la lewatle.

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

2. Ke eng eo bana ba neng ba sa tsebe ho e etsa?
Bana ba ne ba sa tsebe ho sesa.

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

3. Ke eng eo ba ileng ba e etsa pele?
Ba ile ba qala ka ho bokelletsa dikgaketla.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

4. Ke eng e ileng ya etsa hore leeto la ho ya lebopong le kgethehe.
Le ne le kgethehile hobane e ne e le lekgetlo la pele ba etela lewatle.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

5. O nahana hobaneng bana ba ne ba batla mme wa bona a tlo bona matlo a bona a lehlabathe?
Ke nahana hore bana ba ne ba batla hore mme wa bona a tlo bona matlo a bona a lehlabathe hobane ba ne ba le motlotlo.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

6. O nahana hobaneng ho ne ho le bohlokwa hore bana ba sa atamele maqhubu?
Ke nahana hore ba ne ba sa tsebe ho sesa, motho ya sa tsebeng ho sesa ha a bolokeha pela metsi a lewatle le maqhubu.

Mofuta wa Dipotso: Hlahloba o Lekole

7. Ke eng e ne e ka etsahala ha ba sa balehele morao ha maqhubu a ba atamela?
Ha ba sa balehele morao ha maqhubu a atamela, ba ka iphumana ba le hare lewatleng, kapa ba ka nwellla.

Mofuta wa Dipotso: Hlahloba o Lekole

8. Bana ba ikutlwa jwang ka tlhokomediso eo ya mme? Qotsa polelo temeng ho araba potso ya hao.
Ke nahana hore bana ba mametse mme ka hloko mme ba tlo etsa kamoo ba bolelletsweng kateng. Ngwana o re o tla etsa bonnete ba hore ba dula ba bolokehile.

Foromo ya TShekatsheko ya kotara ya 2

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Sehlopha sa 3 Kotara ya 2

Foromo ya TShekatsheko

Medumo 3.2.A	Diphoso kaofela	kakaretso	Mantswe 3.2.B	Diphoso kaofela	kakaretso
o			sekolo		
u			bapala		
a			kaofela		
B			fumana		
P			kotara		
F			bontsha		
s			fatshe		
t			bohloko		
d			kantle		
k			bophelo		
e			hoseng		
i			tshositse		
l			lellwa		
m			hweletsa		
b			ikutlwa		
A			lefatsheng		
L			hlokomela		
U			ntatemoholo		
D			mohlomong		
h			monyenyane		
A			thabetse		
E			entseng		
l			hloohong		
K			dikgomo		
T			hlwahlwa		
r			shebile		
h			letsoho		
t			molella		
w			tsatsing		
y			utlwisa		

SEHLOPHA SA 3 | FOROMO YA TSHEKATSEKO YA KOTARA YA 2

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Sehlopha sa 3 Kotara ya 2

Foromo ya Tshekatsheko

Medumo 3.2.A	Diphoso kaofela	kakaretso	Mantswe 3.2.B	Diphoso kaofela	kakaretso
O			majwe		
U			tharo		
Y			kgudu		
R			katse		
j			lesea		
p			sefahleho		
b			ngwnanyana		
d			lehlabathe		
s			moshanyana		
r			mmangwane		
W			dijalo		
Y			modumo		
g			lakatsa		
kg			nahanne		
sh			mmalwa		
ph			puo		
M			tlola		
B			lokile		
N			mpe		
G			dife		
q			tshwenyehile		
g			nepahetseng		
y			bukatsatsi		
kh			nantsiboya		
sh			ikgethileng		
th			mokgwa		
U			tshaba		
L			mokotla		
Q			ntatae		
H			mmutla		

Lenaneo La Tekanyetso

Sehlopha sa 3 Kotara ya 2

ATP e Hlophisitsweng botjha e fana ka Tekanyetso e Etswang Sekolong kotara ka nngwe. Ho latela sena, bokgoni bo latelang le dikgopolokutlwisiso di lokela ho hlahlojwa Kotareng ya 2:

KAROLO	MOSEBETSI
 Ho Mamela le ho Bua	O etsa nehelano ea molomo ho hlalosa le ho bapisa ntho (bontša le ho bolela).
 Medumo	O peleta mantswe hantle a sebedisa tsebo ya medumo tekong le pitsetsong.
 Ho bala le kutlwisiso	Balla hodimo ho tswa bukeng. Sebedisa mantswe a hlahang kgafetsa, medumo, bokgoni ba ho sekaseka tekolo ya hlophollo le sebopeho. O bala ka bokgeleke le ka maikutlo ho ya pele. O mamela mme a shebisise tema ho: • O araba dipotso ka bonngwe tse mabapi le dintlha tsa pale. • Araba dipotso tse bulehileng tsa tema, ho kenyetsetsa bolepi, dikakanyo le ditekolo. • O hlahlamisa diketsahalo tsa tema ka nepo.
 Mongolo	O bopa ditlhaku tsohle tse nyane le tse kgolo ka nepo mme sena se iketsahalla jwalo le ka mongolo wa moharo.
 Ho Ngola	O ngola pale kapa tema ya boiqapelo ya bonyane ba dipolelo tse 10.

MOHLALA WA MESEBETSI YA TEKANYETSO

- Mesebetsi ena ya tekanetso e radilwe ho ba karolo ya NHLRP.
- Moo ho lokelang, diteko tsa NHLRP tsa BHB di kenyetsetswa jwaloka karolo ya lenaneo la tekanyetso.
- Mesebetsi ena ya tekanyetso e ka sebediswa e le jwalo kapa ya ikamahanya le maemo a ditlhoko tsa setereke.

Ho Mamela le ho Bua

O etsa nehelano ea molomo ho hlalosa le ho bapisa ntho (bontša le ho bolela).

Mosebetsi

- Etsa sena nakong ea lithuto tsa ho Mamela le ho Bua tsa Mantaha Bekeng ea 4 le ea 8.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona tsa Leano la ho Ruta la NHLRP.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

SEHLOPHA SA 3 | LENANEO LA TEKANYETSO

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Tlhaloso ya ntho	Moithuti o hlalosa ka nepo ntlha e 1 ya sebopeho sa ntho. Kapa, moithuti o hlalosa ka nepo dintlha tse 2 tsa sebopeho sa ntho, empa dintlha ha di a hlaka kapa ha di a nepahala.	Moithuti o hlalosa ka nepo bonyane dintlha tse 2 tsa sebopeho tsa ntho. Kapa, moithuti o hlalosa ka nepo dintlha tse 3 tsa sebopeho sa ntho, empa dintlha ha di a hlaka kapa ha di a nepahala.	Moithuti o hlalosa ka nepo bonyane dintlha tse 2 tsa sebopeho tsa ntho.	Moithuti o hlalosa ka nepo bonyane dintlha tse 2 tsa sebopeho sa ntho.
Mosebetsi wa ntho	Moithuti o sokola ho hlalosa mosebetsi wa ntho ntle le tshehetso.	Moithuti o leka ho hlalosa mosebetsi wa ntho, empa tlhaloso ha e a hlaka kapa ha e a nepahala.	Moithuti o fana ka tlhaloso e hlakileng, e nepahetseng ya mosebetsi wa ntho eo.	Moithuti o fana ka tlhaloso e hlakileng e fanang ka temohisiso ya mosebetsi wa ntho eo.
Bokgeleke	Moithuti o qeaqea hangata, o kgefutsa nako e telele, kapa o phethapeta seo a se buileng.	Moithuti o na le ho qeaqea ka dinako tse ding, ka nako enngwe o a kgefutsa, kapa o pheta tse ding tsa dintho tseo a di buileng.	Boholo ba tlhahiso ya moithuti bo kgeleke, o qeaqea ha nngwe kapa habedi, o a kgefutsa kapa o a phetapheta.	Moithuti o etsa tlhahiso ka bokgeleke mme o na le boitshepo.

Medumo

O peleta mantswe hantle a sebedisa tsebo ya medumo tekong le pitsetsong.

Mosebetsi

- Etsa sena bekeng ya 2–7 ka nako ya dithuto tsa medumo, ka Labohlano.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona tsa Leano la ho Ruta la NHLRP.
- Etsa tekolo ya mosebetsi wa ho peleta le pitsetso ka tsela e latelang:
 - Fana ka letshwao le leng bakeng sa mantswe a 5 a peletilweng ka nepo. (moedi: 5)
 - Qala ka matshwao a 7 bakeng sa polelo ya pitsetso. Tlosa halofo ya letshwao bakeng sa phoso enngwe le enngwe. (moedi: 7)
 - Rekota sephetho sa beke le beke sa moithuti ka mong, ya matshwao kaofela a 12.

Ho bala sephetho sa kotara.

- Kopanya matshwao a moithuti ka mong a diteko tse 6.
- A arole ka 6 ho fumana palohare ya moithuti.
- Sebedisa tafote ya phetholelo ho fetola boemo.

SEHLOPHA SA 3 | LENANEO LA TEKANYETSO

Sephetho se tloaelehileng	BOEMO BA
1 - 3	1
4 - 6	2
7 - 9	3
10 - 12	4

Ho Bala

Balla hodimo ho tswa bukeng.

Sebedisa mantswe a hlahang kgafetsa, medumo, bokgoni ba ho sekaseka tekolo ya hlophollo le sebopeho.

O bala ka bokgeleke le ka maikutlo ho ya pele.

Mosebetsi

- Sena se ka etswa bekeng ya 7 kapa 8.
- Ka nako ya Bala ka Tataiso ya Sehlopha bitsetsa moithuti ka mong tafoleng ya hao ho tla o balla a le mong.
- Kopa moithuti ho bala sengolwa sa Beke 6 kapa 7 sa 'Ho Balla Hodimo' se fumanehang Padisong.

Phethahatso

- Bitsa baithuti ka bonngwe ho o balla sengolwa hodimo.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Tsebo ya ho dikhouda	Moithuti o hloka tshehetso e ngata ya medumo ho tswa ho titjhere ho bala lentswe leo a sa le tsebeng.	Moithuti o leka ho sebedisa medumo ho bala mantswe a sa a tsebeng empa o hloka tshehetso ya titjhere.	Moithuti o sebedisa medumo le dinoko ho qapodisa mantswe ao a sa a tsebeng, empa ka dinako tse ding o hloka thuso ya ho kopanya medumo ho bopa lentswe.	Moithuti o sebedisa medumo le dinoko ho qapodisa mantswe ao a sa a tsebeng, mme hangata o kopanya medumo ho bopa lentswe.
Bokgeleke le maikutlo	Moithuti o kgefutsa hangata, o tlola mantswe ebile o a peleta. Moithuti ha a bale ka maikutlo.	Moithuti o bala boholo ba tema empa o a peleta. Moithuti o bala ka maikutlo mona le mane.	Moithuti o bala boholo ba tema ka bokgeleke le ka maikutlo.	Moithuti o bala tema ka bokgeleke le maikutlo ka mokgwa o babatsehang.

Kutlwisiso

O mamela mme a shebisise tema ho:

- O araba dipotso ka bonngwe tse mabapi le dintlha tsa pale.
- Araba dipotso tse bulehileng tsa tema, ho kenyetse bolepi, dikakanyo le ditekolo.
- O hlahlamisa diketsahalo tsa tema ka nepo.

Mosebetsi

- Sena se ka etswa nako efe kapa efe ho tloha Bekeng ya 4 ho isa ho ya 7.
- Sebedisa pale ya Pokello ya Dipale ya bekeng e fetileng.
- Dudisa baithuti ka kgutso ba qetelle mosebetsi o ngotsweng.
- Ebe o bitsetsa baithuti tafoleng ya hao ka bonngwe ho phethela Tekanyetso.
- Kopa baithuti ho araba e le 1 kapa tse 2 tsa mofuta o latelang wa dipotso ka tema.

Dipotso tse Tobileng tsa Dintlha

1. Mang...?
2. Ke eng...?
3. Neng...?
4. Jwang...?
5. Kae...?

Bolepi

1. O nahana ho tla etsahala eng kamora mona? Hobaneng?
2. O nahana pale e tla fella jwang? Hobaneng?

Tatelano

1. Go diragetse eng kwa tshimologong ya kgang?
2. Go diragetse eng kwa bokhutlong jwa kgang?
3. Ho etsahetseng kamora...?
4. Ho etsahetseng pele: ... kapa...?

Dikakanyo

1. O ka akayanya eng ka.... ho tloha....?
2. O nahana jwang ...?
3. Hobaneng o nahana...?

Ditekolo

1. Na o nahana hore e ne e le ntho e nepahetseng ho e etsa? Hobaneng kapa hobaneng ho se jwalo?
2. Na o nahana hore ho ne ho fosahetse ho etsa sena? Hobaneng kapa hobaneng ho se jwalo?
3. Na o ka etsa ho etsa karolo e itseng mabapi le diketso tsa (mophetwa)?

SEHLOPHA SA 3 | LENANEO LA TEKANYETSO

Hlahloba moithuti ka mong o sebedisa ruburiki e latelang:

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Dipotso tse Tobileng tsa Dintlha	Moithuti o thatafallwa ho hopola dintlha tsa pale le ha a thuswa.	Moithuti o hopola dintlha tsa pale ka nepo, a hopotswa dintlha tse itseng.	Moithuti o hopola dintlha tsa pale ka nepo, a hopotswa dintlha tse itseng.	Moithuti o hopola dintlha tsa pale ka nepo, a hopotswa dintlha tse itseng.
Bolepi	Moithuti o thatafallwa ke ho etsa bolepi.	Moithuti o fana ka ntlha e utlwahalang empa o sitwa ho tshehetsa karabo ya hae ka lebaka.	Moithuti o etsa bolepi bo utlwahalang, empa o sokola ho tshehetsa karabo ya hae.	Moithuti o etsa bolepi bo botle mme tshehetsa karabo ya hae.
Tatelano	Moithuti ha a kgone ho hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo le ha a tshehetswa.	Moithuti o kgona ho hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo ka tshehetso e itseng.	Moithuti o hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo empa o nka nako.	Moithuti o hlahlamanya diketsahalo tsa tema ka nepo le ka potlako.
Kakanyo	Moithuti o thatafallwa ho etsa kakanyo ka mophetwa kapa ketsahalo paleng, le ha a tshehetswa.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng ka tshehetso.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng katile ho tshehetso.	Moithuti o etsa kakanyo e ntle ka mophetwa kapa diketsahalo tsa pale, ntle le ho tshehetswa.
Ditekolo	Moithuti o thatafallwa ho etsa kakanyo ka mophetwa kapa ketsahalo paleng, le ha a tshehetswa.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng ka tshehetso e itseng.	Moithuti o etsa kakanyo e utlwahalang ka mophetwa kapa ketsahalo paleng katile ho tshehetso.	Moithuti o etsa kakanyo e ntle ka mophetwa kapa diketsahalo tsa pale, ntle le ho tshehetswa.

Mongolo

O bopa ditlhaku tsohle tse nyane le tse kgolo ka nepo mme sena se iketsahalla jwalo le ka mongolo wa moharo.

Mosebetsi

- Etsa sena kotara ho pota ka nako ya dithuto tsa mongolo.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona tsa Leano la ho Ruta la NHLRP.
- Ka nako ya thuto, tsamatsamaya o shebe bokgoni ba baithuti ba mongolo.
- Ela holoko bokgoni ba moithuti ka mong ba ho bopa ditlhaku tsa mongolo o kopaneng ka nepo, ho laola boholo le dibaka pakeng tsa mantswe, le ho ngola ka lebelo le lokileng.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Popo ya ditlhaku tsa mongolo o kopaneng	Moithuti ya sokolang ho hopola qalo le motjha kgafetsa. Ditlhaku tsa mogolo o kopaneng tse ngata ha di a bopeha ka nepo.	Moithuti ya sokolang ho hopola qalo le motjha kgafetsa. Tse ding tsa ditlhaku tsa mogolo o kopaneng ha di a bopeha ka nepo.	Moithuti o tseba qalo le motjha. Ditlhaku tsa mongolo o kopaneng di bopilwe ka nepo empa makgethe a lokela ho elwa hloko.	Moithuti o tseba qalo le motjha. Ditlhaku tsa mongolo o kopaneng di bopilwe ka nepo le ka makgethe.
Kopollo ya dipolelo	Moithuti o ngola butle mme o sokola ho qeta ho ngola dipolelo. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsa.	Moithuti o qeta ho ngola dipolelo ntle le diphoso. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsa.	Moithuti o qeta ho ngola dipolelo ntle le diphoso. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsitse boholo ba nako.	Moithuti o qeta ho ngola dipolelo ntle le diphoso. Boholo le sebaka pakeng tsa ditlha ha bo a tsitsitse.

Ho Ngola

O ngola pale kapa tema ya boiqapelo ya bonyane ba dipolelo tse 10.

O bala le ho lokisa diphoso tsa sengolwa sa hae.

Mosebetsi

- Etsa sena ka nako ya thuto ya ho ngola ka beke ya 3&4.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona tsa Leano la ho Ruta la NHLRP.
- Kamora thuto ya Labohlano, phutha dibuka tsa baithuti bakeng sa hlahlobo.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
O sa kopitswang	Mohoplo ha o utlwisisehe, ha se wa moithuti – o nkile mohlala wa titjhere.	Mohopolo o a utlwisiseha mme ke wa hae, le ha o tshwana le mohlala.	Mohopolo ke wa moithuti, ha a o kopitsa.	Mohopolo ke wa moithuti kapa wa boiqapelo.
Sebopeho le bolelele	Moithuti o ngotse dipolelo tse nyane ho tse 4 ka nepo. Sebopeho sa dipolelo ha se a ngolwa hantle ka diratswana tse 2.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 5–6 ka nepo. Sebopeho sa dipolelo ha se a ngolwa hantle ka diratswana tse 2.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 7–8 ka nepo. Sebopeho sa dipolelo se ngotswe hantle ka diratswana tse 2.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 9 kapa ho feta ka nepo. Sebopeho sa dipolelo se ngotswe hantle ka diratswana tse 2.
Ho ngola: Matshwao a puo	Moithuti o thatafallwa ho sebedisa ditlhaku tse kgolo le kgutlo ka nepo le ha a fumana tshehetso.	Moithuti o sebedisa ditlhaku le kgutlo ka nepo, empa o thatafallwa ho sebedisa matshwao a mang a puo.	Moithuti o ye a sebedisi matshwao ohle a puo a rutilweng ka nepo.	Moithuti o sebedisa matshwao ohle a puo ka nepo
Bopaki ba mokgwa wa ho ngola	Ho na le bopaki bo fokolang ba ho etsa leano, ho lokisa diphoso le ho phatlalatsa.	Ho na le bopaki bo itseng ba ho etsa leano la ho ngola.	Ho na le bopaki bo bonahalang ba ho etsa leano, ho lokisa diphoso le ho phatlalatsa.	Ho na le bopaki bo totobetseng ba hore leano, ho lokisa diphoso le ho phatlalatsa, di entswe ka bokgabane.

Sehlopha sa 3 Maqephe a tlaleho a ho BHB

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Sehlopha sa 3

Maqephe a tlaleho a ho BHB: Ho bala medumo

[illegible]

SEHLOPHA SA 3 | SEHLOPHA SA 3 MAQEPHE A TLALEHO A HO BHB

Lenaneo la naha la ho bala ka puo ya lapeng (NHLRP) ho balla hodimo ka bokgeleke (BHB)

Puo: Sesotho

Sehlopha sa 3

Maqephe a tlaleho a ho BHB: Ho bala mantswe

[illegible]

[illegible]

NHLRP | National Home Language Reading Programme “